

Anglie v 17. a 18. století

1. Před revolucí:

Anglie byla považována za nejrozvinutější zemi Evropy.

Prosazuje se kapitalistické hospodaření – ohrazování půdy, vznik velkostatků, manufaktury na sukno, banky.

2. Vláda Stuartovců (nastoupili po Alžbětě I. z rodu Tudorovců)

Jakub I. a jeho syn Karel I. – **snaha o absolutistickou vládu bez svolávání parlamentu**, který by jejich moc omezoval.

Neshody mezi panovníkem a podnikateli (novodobou šlechtou).

Státní politika vyvolává **odpor parlamentu** – Karel I. parlament rozpouští a vládne sám, absolutisticky až do roku 1640.

3. Odpor proti anglikánské církvi

Její majetek stále roste, násilím vnucuje svou víru poddaným.

Její odpůrci = **puritáni** (žili skromně, prostě, podnikali, chtěli očistit anglikánskou církev od zbytků katolicismu).

Nespokojení odpůrci **odcházejí do kolonií v Americe**, kde zakládají osady – **tzv. „Otcové poutníci“ (počátek kolonizace Ameriky).**

4. Občanská válka krále proti parlamentu 1640 – 1649

Královská strana (kavalíři) proti kulatohlavcům (parlamentní strana).

V čele parlamentního vojska – Oliver Cromwell.

Vybuďoval **novou armádu** (kázeň, motivace, demokratičtější poměry, možnost postupu prostých vojáků).

Roku 1645 – porážka královského vojska u Naseby.

Král Karel I. byl odsouzen jako vlastizrádce a roku 1649 popraven.

V parlamentu **zrušena sněmovna lordů, zrušena monarchie jako státní zřízení, vyhlášena republika - 1649.**

6. Období republiky (1649 – 1653)

V zemi odstraněn absolutismus, vyhlášena republika, podpora podnikání.

Vydána Navigační akta (do Anglie se smí přepravovat cizí zboží jen na anglických lodích), která učinila z Anglie námořní velmoc a výrazně podpořila obchod a vyřadila nizozemské loďstvo.

Zahraniční politika – obsazeno Irsko, podrobena Skotsko, úspěšná válka s Nizozemím.

7. Vojenská diktatura Olivera Cromwella

Roku 1653 provedl vojenský převrat a rozpustil parlament (tzv. dlouhý parlament).

Vládne jako **lord protektor**.

Podporoval nejbohatší vrstvy (buržoazii). Z revolučních slibů uskutečnil **pouze náboženskou svobodu.**

Po jeho smrti došlo k obnově republiky (parlament, ústava), krátce **vládl jeho syn Richard**, ale vzdal se samovlády a povolal na trůn syna Karla I. - **Karla II. (1660).**

8. Obnova monarchie 1660 – 1680

Restaurace Stuartovců - Karel II. nastoupil na trůn, neobnovil však předrevoluční poměry.

Vznik parlamentních stran – TORYOVÉ x WHIGOVÉ.

Dodržuje dohody s parlamentem, zemřel však bezdětný.

Jeho nástupce - bratr **Jakub II. se pokusil v zemi obnovit absolutismus a katolické náboženství, a proto byl vyhnán do exilu ve Francii.** Na trůn byla povolána z Nizozemí jeho dcera Marie a s ní i její manžel **Vilém III.**

Oranžský, který se stal králem (tzv. Slavná revoluce 1688).

Podepsal **Listinu práv** (potvrzení zákonodárné moci parlamentu, král a ministři mají moc výkonnou).

Anglie se stala **konstituční monarchií - moc panovníka je omezena parlamentem, který zastupuje zájmy lidu.**

9. Další vývoj:

1707 vznik Velké Británie (Anglie + Skotsko + Wales + Irsko – od 1801) - vlajka.

Světová velmoc, v níž dochází k nejrychlejšímu rozvoji průmyslu. V zemi vládne **hannoverská dynastie – Jiří I., Jiří II., Jiří III.** – soupeří s Francií, kolonizuje Kanadu, Austrálii a Indii.

Dnes se tato dynastie nazývá Windsorská.